

گاسترو آنتریت در کودکان

ممله های گاسترو آنتریت (التهاب معده و روده) که موجب اسهال و استفراغ یا هردو می شود در کودکان شایع تر از سایر گروه های سنی است . گاسترو آنتریت معمولا بیماری ففیفی است اما گاهی به دلیل از دست رفتن مقدار زیادی از آب و املاح بدن فطر ناک می شود مخصوصا در شیر فواران .

شایع ترین علت آن در کودکان ، تماس و عفونت با ویروس هایی است که از طریق هوا یا تماس با مدفوع آلوده منتقل می شود گاهی نیز میکروب از طریق غذا یا نوشیدنی ها منتقل می شود که باعث گاسترو آنتریت می شود.

علائم بیماری : علائم این بیماری اسهال و استفراغ میباشد که معمولا ناگهان شروع شده و می تواند شدید باشد سایر نشانه ها چون تب، سردرد ، شکم درد ، کاهش اشتها و دل پیچه هست این بیماری معمولا خودبفود ممدود می شود اما مشکل اساسی و آنچه فطر ساز و تهدید کننده جان کودکان است از دست دادن آب و املاح مثل سدیم و پتاسم و ... است. که به این حالت کم آبی یا دهیدراتاسیون می گویند ، ادرار غلیظ و مبه آن کم می شود، عطش و ولع به مایعات ، فستگی ، بیملی ، گنجی و ضعف از نشانه های بعدی هستند که با پیشرفت بیماری اتفاق می افتد . کم آبی به سه گروه ففیف یا کم آبی ندارد ، کم آبی نسبی و کم آبی شدید تقسیم می شود.

علائم کم آبی شدید: فواب آلودگی غیر عادی یا عدم هوشیاری ،عدم توانایی در نوشیدن یا کم نوشیدن ، برگشت فیلی آهسته پوست به حالت طبیعی(پوست شکم را بین دو انگشت بفشارید فیلی آهسته به حالت طبیعی برمیگردد (دو ثانیه یا بیشتر از دو ثانیه طول میکشد)، فرو رفتگی چشم ها . اگر کودکی دو تا از این علائم را داشته باشد مبتلا به کم آبی شدید است .

درمان کم آبی شدید : کودکی را فورا به مراکز بهداشتی و درمانی یا بیمارستان برسانید .علائم کم آبی نسبی : بیقراری و تمریک پذیری، تشنگی و نوشیدن با ولع ، برگشت آهسته پوست به حالت عادی ، فرو رفتگی چشم ها . اگر کودکی دو تا از این علائم را داشته باشد مبتلا به کم آبی نسبی می باشد .

درمان کم آبی نسبی : کودکی که در این طبقه بندی قرار گرفته است بایستی به مراکز بهداشتی درمانی یا بیمارستان ارجاع شود ولی تا قبل از ارجاع به مراکز درمانی و همچنین پس از مراجعه و شروع درمان نیز میتواند از برنامه درمان کم آبی در منزل هم تا پایان دوره اسهال استفاده نماید. در صورتی که کودک شیر مادر هوار است تغذیه با شیر مادر مرتب ادامه یابد . اگر کودک به طور انحصاری شیر مادر میخورد او.آر. اس و آب سالم به او بدهید ، اگر کودک به طور انحصاری شیر مادر نمی خورد ، بر ماسک سن از مایعات زیر هر مقدار میل دارد به او بدهید : مملول او.آر.اس ، غذاهای آبکی (مانند سوپ ، دوغ ،....) و آب سالم

طرز تهیه مملول او. آر. اس :

- دست های خود را با آب و صابون بشویید
 - مقدار یک لیتر آب سالم را اندازه بگیرید بهتر است آب را جوشانیده و فیلتر کنید ولی اگر این کار امکان پذیر نیست ، از سالم ترین آب نوشیدنی که در دسترس دارید استفاده کنید
 - آب را داخل ظرف تمیز بریزید از هر ظرفی که در دسترس است می توانید استفاده کنید مانند کاسه ، بطری، یا پارچ
 - یک بسته پودر او. آر. اس را داخل آب ریخته مملول را به خوبی هم بزنید تا پودر داخل آب کاملاً حل شود
 - مملول را بپیشید و مزه آن را احساس کنید
 - بهتر است مملول را در یخچال قرار داده تا فیلتر شود و به صورت فیلتر شده به کودک داده شود
 - مملول را به صورت روزانه تهیه کنید در ظرف را بپوشانید و مملول باقی مانده از روز قبل را دور بریزید
- طریقه دادن مملول او. آر. اس به کودک : مملول او. آر. اس موجب قطع اسهال نمی شود مزایای مملول او. آر. اس این است که جایگزین آب و نمک از دست رفته به علت اسهال شده و از ضعیف تر شدن کودک پیشگیری میکند

- با استکان یا قاشق جرعه جرعه و مکرر بدهید . برای دادن مایعات به شیر فواران کوچکتر از قاشق استفاده کند.
- تا زمان قطع اسهال دادن مایعات اضافی را ادامه دهید.
- در صورتی که کودک او. آر. اس را نمی خورد می توانید به او سایر مایعات را بدهید .

مقدار مصرف مملول او. آر. اس یا غذاهای آبکی یا آب سالم پس از هر بار دفع مدفوع آبکی

کمتر از دو سال ۵۰ تا ۱۰۰ میلی لیتر پس از هر بار مدفوع

۲سال یا بیشتر ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلی لیتر پس از هر بار مدفوع

طریقه دادن مملول او. آر. اس:

- مملول او. آر. اس یا سایر مایعات را با استکان یا قاشق مرتباً جرعه جرعه بدهید
- اگر کودک استفراغ کرد ۱۰ دقیقه صبر کنید ، سپس مملول را به آهستگی بدهید .

اگر ممله اسهال کمتر از ۱۴ روز طول بکشد اسهال ماد و اگر بیشتر از ۱۴ روز طول بکشد اسهال پایدار است بیشتر از ۲۰ درصد ممله های اسهالی تبدیل به اسهال پایدار می شوند. اسهال پایدار اغلب باعث مشکل تغذیه ای و درموردی منجر به مرگ کودک می شود. وجود فون در مدفوع اسهالی ، همراه با مفاط (بلغم) یا بدون آن ، اسهال فونی نامیده می شود .کودک ممکن است هم اسهال فونی و هم اسهال آبکی داشته باشد .

(تنظیم و تهیه بهداشت خانواده شهرستان لنگرود)